

SKK/KHM nr 5-2022

2022-11-17

§ 78-101

Protokoll fört vid möte med Svenska Kennelklubbens kommitté för hundars mentalitet, KHM, 2022-11-17.

Närvarande

Ordinarie ledamöter:

Anna Fors Ward (ordförande), Kristina Duvefelt, Lotta Gauffin, Cilla Hamfelt, Ken Lundahl och Jessica Persson

Adjungerade:

Svante Frisk (§ 92), Helena Frögéli, Åsa Lindholm, Erling Strandberg och Helena Skarp

Inbjudna:

Mikaela Persson Wallénus (§ 93)

Protokoll:

Anna Qvarfort

§ 78 Sammanträdet öppnande

Kommitténs ordförande Anna Fors Ward hälsade ledamöter och adjungerade välkomna. Anna Qvarfort hälsades välkommen tillbaka från föräldradighet som ordinarie sekreterare. Därefter förklarades mötet öppnat. Mötet hålls som videomöte i Zoom.

§ 79 Val av justeringsperson

Kristina Duvefelt **utsågs** att jämte ordförande justera dagens protokoll.

§ 80 Fastställande av dagordning

KHM **beslutade** att fastställa dagordningen.

§ 81 Föregående protokoll

Kommittén gick igenom protokoll 4-2022.

I § 63 justeras första delen i stycke ett i paragrafen till

”Till mötet fanns ett protokollsutdrag från SBK gällande en tik som deltagit på MT utan att uppfylla kriterierna då tiken inte sedan tidigare gjort MH. Tiken har under sitt MT blivit rapporterad för oacceptabelt beteende.

I § 64 beslutade KHM att justera formuleringen i beslutet i § 64, sista stycket. Ny formulering är ”KHM **beslutade** att bevilja SBK ersättning för konferenser för mentalbeskrivare på olika platser i Sverige under 2024. Enligt gällande regler är bidragsnivån 75 % av den totala kostnaden, dock högst 75 000 kr, vilket betalas ut efter av KHM godkänd redovisning.”

§ 68 innehåller fel datum för BPH-konferensen. Konferensen äger rum den 28-29 januari.

Efter ovan noteringar lades kommitténs föregående protokoll 4-2022 till handlingarna.

§ 82 Ekonomiska rapporter

KHM går igenom kommitténs resultatrapport till och med oktober 2022. Budgeten medger fortfarande KHM att disponera ytterligare medel inom de områden som kommittén prioriterar. Det är flera projekt som pågår och genererar kostnader som ska belasta årets budget.

§ 83 Artikel ”Ras spelar mindre roll”

Erling Strandberg redogör för innehållet i en vetenskaplig studie om att ras skulle spela en mindre roll för hundars beteende, alltså att individer inom en hundras är mer olika än man tidigare trott och att rasen inte säger alltför mycket om vad man kan vänta sig för egenskaper hos sin hund. Artikeln har uppmärksamats av svensk media. Den är dock baserad på att hundägare tillfrågats om hundarnas beteende i vardagen och inte om de rasspecifika arbetsegenskaperna.

§ 84 VU-beslut

a) VU-beslut gällande BPH-beskrivning

SKKs kommitté för hundars mentalitet har informerats om ett struket resultat från BPH under sommaren 2022. Hundägaren har valt att avbryta BPH då hanteringen av hunden inte var tillfredställande. Arbetsgruppen för BPH har tagit del av film från det aktuella tillfället och har kunnat se att det finns brister i testledarens arbete. Arbetsgruppen har beslutat att stryka hundens BPH-resultat, återbetala anmälningsavgiften och har haft en dialog med de berörda personerna.

KHM **beslutade** att fastställa det verkställande utskottets beslut.

b) Yttrande över skrivelse gällande Mentaltest, MT

Följande VU-beslut har fattats

Under september och oktober har KHM, via Centralstyrelsen, mottagit ett antal skrivelser gällande införande av nytt mentaltest, MT 2017, för SBKs raser.

Skrivelsen är underskrivna av rasklubb, flera mentaltestdomare och medlemmar i SBK. Skrivelsen motsätter sig införande av MT 2017 och redovisar skälen till sina åsikter.

MT 2017 införs från 1 januari 2023 efter beslut från SKKs centralstyrelse och enligt önskemål från SBK. Beslutet har föregåtts av en lång revideringsprocess. Frågan initierades av specialklubben SBK och har sedan 2016 kommunicerats fram och tillbaka mellan SBK, KHM och SKK/CS. Däremellan har specialklubben, enligt uppgift, arbetat med förankring av MT 2017 inom klubben.

Under 2022 beslutade SKK/CS att MT 2017 ska ersätta MT 2007 och vara SBK-rasernas officiella mentaltest från och med 1 januari 2023. Regelverket för MT 2017 ska följa gängse rutiner för SKKs regelverk och därmed vara låst att gälla till och med 2026.

KHM har tidigare gått igenom ärendet och då påtalat ett antal frågetecken i och med införande av det nya regelverket. KHM har påtalat flera av de brister som de aktuella skriftställarna nämner. KHM verkade då utifrån uppdrag från CS som rådgivande och har följt det tillvägagångssätt som gäller vid regelrevidering.

I SBKs underlag till Centralstyrelsen är specialklubben tydlig med att det är det nya regelverket man vill ha. KHM kan inte se att det finns några definitiva hinder att låta SBK ha det mentaltest som specialklubben själv önskar för sina raser. Regelrevideringsprocessen avslutades dessutom tidigare i år då SKK/CS fattade beslut i frågan och de nu mottagna skrivelserna är inkomna flera månader efter att ärendet avslutats.

KHM **beslutade** att fastställa det verkställande utskottets beslut.

§ 85 Ansökan om anslag ur Curt Blixts minnesfond

KHM har mottagit en ansökan om medel ur Curt Blixts minnesfond. Fondens medel förvaltas av KHM och ändamålet för medlen är att sprida kunskap i ämnet hundars mentalitet.

Amerikansk Cocker Cirkel har ansökt om 9000 kr för att främja mentalitetsarbetet inom klubben genom att locka fler hundar till BPH. Klubben önskar subventionera 15 BPH-beskrivningar inom sin ras under 2023 och 2024 för att få en bättre bild av rasens mentalitet.

KHM förde en längre diskussion gällande ansökan. Kommittén ser positivt på att en rasklubb har tagit initiativ att ansöka om bidrag för att främja mentalitetsarbete och vill gärna erbjuda klubben utbildningstillfälle med föreläsare från mentalpoolen. KHM enades om att det är rimligt att medge medel ur fonden på halva den sökta summan samt att en mentalpoolist gör en digital rasanpassad föreläsning för klubbens medlemmar, tex vid en uppfödarträff eller ett medlemsmöte.

KHM **beslutade** att bevilja klubben 4500 kr ur Curt Blixts minnesfond, att nyttja i enlighet med ansökan samt en kostnadsfri föreläsning av mentalpoolist. KHM

rekommenderar även att klubben försöker att filma några BPH-beskrivningar för att ha material att samtala runt vid mentalitetsträff.

§ 86 Ansökan om retroaktiv registrering av resultat MT2017

Svenska Brukshundklubben, SBK, har ansökt om nytt regelverk för Mentaltest för brukshundar från och med 2023. Det nya mentaltestet benämns MT2017 och reglerna är fastställda av SKKs centralstyrelse under juni 2022 och träder i kraft den 1 januari 2023.

SBK inkommit med en hemställan att få stambokföra resultat från MT2017 retroaktivt för hundar som genomfört MT2017 under hösten 2021. Man anför bland annat att det är svårt att få fram hundar till ett icke stambokfört test. Klubben tycker det är viktigt att de blivande mentaltestdomarna utvecklar sin förmåga att bedöma såväl rasspecifika som individuella egenskaper hos bruksraserna och behöver därför fler hundar av dessa raser att testa.

MT2017 har genomförts som inofficiella beskrivningar under de senaste åren.

KHM kan inte se att det finns möjlighet att registrera testresultat från inofficiellt arrangerade och genomförda test i efterhand. För att ett resultat ska vara officiellt, dvs stambokföras, krävs ett av SKK fastställt officiellt regelverk vid testtillfället. När dessa inofficiella mentaltest genomfördes var MT2007 det officiella och därmed stambokförda mentaltestet. Vid ändring av regelverk eller framtagande av nya regelverk ingår utbildning av domar- och funktionärskår som en del i detta och inofficiella resultat kan aldrig stambokföras i efterhand.

KHM **beslutade** att avslå SBKs hemställan.

§ 87 Täckning på BPH

Under våren 2022 beslutade KHM om reviderade regler för BPH. Stycket om täcke på hund under BPH-beskrivning har varit för påseende hos Nationella Dopingkommissionen. Därefter har anvisningar för BPH-täcke tagits fram.

Kommittén gick igenom både tillägget om täcke i BPH-reglerna och de medföljande anvisningarna som avser täcke på hund på BPH. Ledamöterna var överens om att det även ska framgå att hundägaren själv ansvarar för att ta med täcke med korrekt utformning vid beskrivningen.

KHM **beslutade** att fastställa "Anvisningar BPH-täcke för hundar med naken hud".

KHM **noterade** att därmed är hela regelverket för BPH fastställt. Regelverket kommer, som skrivits i tidigare KHM-protokoll, vara gällande från och med 1 januari 2023.

§ 88 Mentalitetsprojekt framöver

KHM diskuterade kommande projekt och mentalitetsarbete att påbörja framöver. Kommittén planerar att, när tid finns, prata vidare om "överdriven mentalitet", till exempel beteenden som inte är riktigt önskvärda inom en ras men som heller inte

uppmärksammats så mycket, beteenden som kommer "på köpet" vid prestationsinriktad avel. Exempel som nämndes var till exempel överdriven socialitet, stress, rädsla och överdriven kamplust.

KHM kommer att återkomma till detta så snart tid finns.

§ 89 Gemensamt möte med andra kommittéer

KHM har närvarat vid gemensamt möte andra centrala kommittéer (Avelskommittén, Domarkommittén, SRD-kommittén och Utställningskommittén) inom SKK. Under heldagsmötet diskuterades sundhet hos hund, rasstandard, överdrifter och mycket om hundars exteriör. Mentalitet berördes också men det ämnet ska ges större plats vid nästkommande gemensamma möte som KHM kommer bjuda in till under våren 2023. För planering inför mötet utsågs en arbetsgrupp inom KHM bestående av Jessica Persson (sammankallande), Charlotta Gauffin, Helena Frögéli och Anna Qvarfort.

§ 90 Inför specialklubbskonferensen 2023

Under SKKs specialklubbskonferens 28-29 januari 2023 finns möjlighet för de centrala kommittéerna att informera om aktuellt arbete. KHM arrangerar en konferenshelg för BPH-beskrivare samma helg och har därför svårt att vara representerade fysiskt på Specialklubbskonferensen. Kommittén ska undersöka möjligheten att spela in en kort film för att på så sätt kunna informera specialklubbsrepresentanterna om kommitténs arbete och pågående projekt.

Helena Frögéli och Anna Qvarfort sköter administrationen för detta men stora delar av kommittén kommer att medverka.

§ 91 Verksamhetsplan

KHM gick igenom verksamhetsplanen för kommittén för innevarande verksamhetsperiod och uppdaterade status på ett antal projekt samt justerade arbetsgruppen för oacceptabelt beteende.

§ 92 Oacceptabelt beteende

KHM förevisades en lista över rapporterade fall av oacceptabelt beteende under augusti till mitten av oktober 2022. Under sommaren trodde man att antalet rapporter för oacceptabelt beteende skulle vara rekordstort under innevarande år men under den senaste tiden har antalet minskat och är i linje med tidigare år.

§ 93 Utbildning

SKK erbjuder i dagsläget två webbutbildningar på temat hundens mentalitet; Hundens beteende och Mera mentalitet.

Mikaela Persson Wallénus från SKKs utbildningsavdelning deltog i KHM-mötet för att prata om utbildningarna och hur en uppdatering av dem kan gå till. Hon meddelade även att utvärderingarna som görs varje gång efter att mentalitetsutbildningarna avslutats visar på positiva betyg för dessa.

Mikaela Persson Wallénus kommer att kalla representanter från KHM (Helena Frögéli, Cilla Hamfelt och Åsa Lindholm) till ett första möte för att bolla idéer om hur utbildningarna kan uppdateras.

§ 94 Mentalindex

Arbetsgruppens sammankallande Kristina Duvefelt redogjorde för arbetet som skett sedan senaste KHM-mötet. Kommittén tog del av minnesanteckningar från arbetsgruppens möten internt och möten med rasklubbar.

Först ut att få tillgång till avelsvärden för mentalitet var rhodesian ridgeback. Verktøget har mottagits positivt av uppfödare.

Just nu pågår samarbete med rasklubbarna för perro de agua español och nova scotia duck tolling retriever för att de ska få tillgång till samma verktyg för sina raser.

Ytterligare ras som finns i pipeline är rottweiler och tillfrågade är hovawart och briard.

Under året har Erling Strandberg, professor i husdjursgenetik vid Sveriges lantbruksuniversitet, arbetat med utveckling av mentalindex baserat på BPH: slutförande och officiell publicering av mentalindex för rhodesian ridgeback; påbörjat beräkning av mentalindex för nova scotia duck tolling retriever och perro de agua español samt för tre SBK-raser som använder MH som mentalbeskrivning.

KHM **beslutade** att, i enlighet med projektplanen för MI, ersätta Erling Strandberg för genomfört externt arbete under 2022

KHM **beslutade** att utbetala 50 000 kr till Erling Strandberg via SLU.

Kommittén tackade för redovisningen så långt.

§ 95 BPH

- a) Arbetsgruppen för BPH rapport och minnesanteckningar

Arbetsgruppen (Catharina Brandsten, Ken Lundahl, Helena Frögéli, Karin Blom, Ninni Ottervald och Helena Tilly) har sedan dess bildande det delegerade ansvaret att sköta den löpande verksamheten för BPH.

KHM tog del av minnesanteckningar från arbetsgruppens digitala möten nummer 10, 11 och 12 under 2022.

- b) Beslut från arbetsgruppen för BPH sedan maj 2022

Arbetsgruppen för BPH har beslutat

- Att all försäljning av BPH-rosetter ska ske via BPH-arrangör eller på Stockholm Hundmässan av SKK
- Att nästa obligatoriska beskrivarkonferens äger rum den 28-29 januari 2023 i norra Stockholm
- Att lärare vid beskrivarutbildningen 2023 är Karin Blom och Helena Tilly
- Att lärare vid den centrala testledarutbildningen 2023 är Ninni Ottervald
- Om avtal för lokal utbildning av testledare för arrangören Work-for-fun
- Om avauktion som testledare av Elisabeth Johansson
- Om auktorisation som beskrivare av Charlotte Barvestad, Henny Rehn, Therese Lippel och Viktoria Strömberg
- Om auktorisation av testledare av Ingrid Kruse
- Att beskrivare som inte beskrivit tjugofem hundar under 2022 ska före officiell beskrivning 2023 bakbeskriva två hundar som videofilmas på samtliga moment och insänds till Arbetsgruppen för BPH
- Att testledare som inte testlett tjugofem hundar under 2022 ska före testledning officiellt 2023 testleda inofficiellt en hund i samtliga moment som videofilmas och insänds till Arbetsgruppen för BPH
- Att uppdraget att förbättra redovisningen av BPH i Avelsdata lämnas över till en arbetsgrupp bestående av Charlotta Gauffin, Kenth Svartberg och Helena Frögéli

KHM **beslutade** att fastställa arbetsgruppens beslut. Kommittén tackade BPH-funktionärerna för genomförda insatser.

c) Reviderade studieplaner för beskrivare och testledare

KHM tog del av slutversionen av de reviderade studieplanerna för BPH-beskrivare och testledare.

d) BPH-kompass

Det föreligger, sedan en tid tillbaka, behov av att uppdatera redovisningen av BPH-resultat i Avelsdata. Meningen med SKKs mentalbeskrivning för alla raser är att beskrivningsresultaten ska komma till användning vid till exempel uppfödarens val av avelsdjur.

KHM har under hösten 2022 inlett ett projekt tillsammans med Kenth Svartberg, doktor i etologi, extern resurs vid Sveriges lantbruksuniversitet och en av grundarna av BPH. Projektet syftar till att förbättra resultatredovisningen av BPH så att redovisningen blir mer lättförståelig och bättre skiljer ut hundar som blir riktigt arga eller rädda från de som upprepade gånger visar låg grad av rädsla eller aggressivitet.

Planen är även att redovisa BPH-resultat i en lättförståelig kompass som på ett bättre sätt visar beteendeskilnader inom och mellan raser.

KHM vill prioritera det här projektet och kommer att ta fram en projektplan samt kostnadsförslag och presentera för Centralstyrelsen i början av 2023.

e) Stambokföringsavgifter för BPH

Antalet BPH-beskrivningar har ökat stadigt sedan starten 2012. KHM arbetar ständigt med att sprida nyttan och glädjen med BPH och ser positivt på den kontinuerliga ökningen samt bredden av raser som genomför BPH.

Kommittén diskuterade den stambokföringsavgift som är obligatorisk för resultat som registreras hos SKK. Stambokföringsavgiften för BPH har sedan början varit avsevärt högre än för andra prov, tävlingar och beskrivningar som registreras vilket beror på att verksamheten var planerad att bära sina egna kostnader över en femårsperiod.

Stambokföringsavgiften återfinns inte som intäkt i den ekonomiska redovisningen för KHM. Kommittén har tidigare (KHM 1-2016) önskat att stambokföringsavgiften ska sänkas och vara mer i paritet med övriga verksamheters avgift. Nu diskuterade KHM att det viktigaste är att den summa som beskrivningarna inbringar ska nyttjas åter i BPH-verksamheten. Kommittén önskar undersöka var stambokföringsavgiften bokförs och utreda vilka kostnader som BPH och KHM ska stå för själv och om det möjligen finns ett överskott från stambokföringsavgiften som kanske på ett tydligare sätt ska återgå till mentalitetsverksamheten, till exempel till kvalitetssäkring av BPH.

KHM **beslutade** att uppdra åt Helena Skarp och Anna Qvarfort att ta fram mer information i frågan och redovisa på kommande KHM-möte.

§ 96 Information från ledamöter och adjungerade

Anna Fors Ward informerade om arbetet med uppdateringen av SKKs policy Relation människa-hund. Policyn är reviderad av en arbetsgrupp och fastställd av CS och ska nu fortsätta arbetas med och filmatiseras för att sedan få spridning i olika kanaler.

Erling Strandberg har informerat om mentalindex för Tollarklubbens styrelse.

Helena Skarp berättade att hon ingår i en internationell grupp som arbetar med osunda överdrifter hos hundar. Arbetet inkluderar exteriör- och mentalitetsfrågor.

Ken Lundahl, Åsa Lindholm, Helena Frögéli och Helena Skarp har närvarat vid SKKs avelskonferens i mitten av november.

Jessica Persson meddelade att hon har föreläst för Svenska Collieklubben om hur specialklubben för rhodesian ridgeback har arbetat med mentalitet.

Cilla Hamfelt rapporterade att hon tillsammans med övriga i arbetsgruppen för "rädsleutbildningen" är inne i slutskedet av tillverkningen och att den kan finnas tillgänglig under 2023.

Helena Frögéli informerade om att alla BPH-regler och anvisningar är uppdaterade och skickade för tryck och publicering på skk.se. Det kommer att finnas en BPH-monter på Stockholm Hundmässa 10-11 december 2022.

Under hösten har fyra webinarium på temat mentalitet ägt rum.

§ 97 Protokoll och protokollsutdrag från FCI, CS och kommittéer

- AK 4-2022
- FK 3-2022
- FK 4-2022
- JhK 4-2022
- SRD-K 1-2022
- UK 4-2022
- UK 5-2022
- UKK 4-2022
- UtStK 4-2022

Kommittén **noterade** protokollen.

§ 98 Protokollsutdrag

- Protokollsutdrag från CS 8 september 2022 § 120
KHM **noterade** protokollsutdraget.

§ 99 Till KHM för kännedom

- FCIs datum för internationella mästerskap
- FCI International Breeding Rules
- SRRS Mentala egenskaper hos rhodesian ridgeback
- SRRS Mentalindex för rhodesian ridgeback

§ 100 Nästkommande sammanträde

Nästkommande sammanträde äger rum digitalt den 23 februari 2023.

§ 101 Sammanträdet avslutande

Ordförande Anna Fors Ward tackade KHM för ett bra möte och mötet avslutades.

Vid protokollet

Anna Qvarfort

Justeras

Justeras

Anna Fors Ward,
ordförande

Kristina Duvefelt

Det justerade protokollet redovisar vad som avhandlats vid mötet. Beslut som fattats kan dock bli föremål för ändring av SKK/CS.